Věcné údaje - pravidla RDA

Marie Balíková

Leden/únor /červen 2015

Osnova

- Úvodní informace
- Reprezentace fiktivních postav v souborech autorit
- Geografické termíny v rámci pravidel RDA

Úvodní informace

- Věcné entity a vztahy - konceptuální formáty, RDA
- Věcné údaje – selekční prvky
- Aplikace autorizovaných selekčních prvků v autoritních záznamech jiných typů
- Věcné údaje v bibliografických záznamech různých úrovní

Konceptuální modely, RDA: Entita, atributy vztahy

- **Entita** je **množina prvků**, tj. hmotných nebo nehmotných věcí **stejného druhu,** které **reálně existují**, např. *entita dílo, osoba, korporace, místo, pojem, objekt (FRBR – entity první, druhé, třetí skupiny entit)*

- Entity rozlišujeme **podle jejich vlastností, atributů**. Pro každou entitu existuje určitý soubor **charakteristických atributů, vlastností**, např. pro *osobu: životní data, místo narození, obor působnosti…*
- **Entity vstupují do vztahů**, např. *vztah dílo – autor, osoba – korporace…*

Pravidla **RDA** určují **formu zápisu entit, jejich atributů a vztahů**

MARC 21 BIB i **AUT** – nutnost **rozšíření o pole**, do kterých je možno zapsat potřebné údaje týkající se **atributů**

V této prezentaci se budeme zabývat nově připojenými poli v **AUTORITNÍM** záznamu

Rozšíření formátu MARC 21 pro AUTORITY

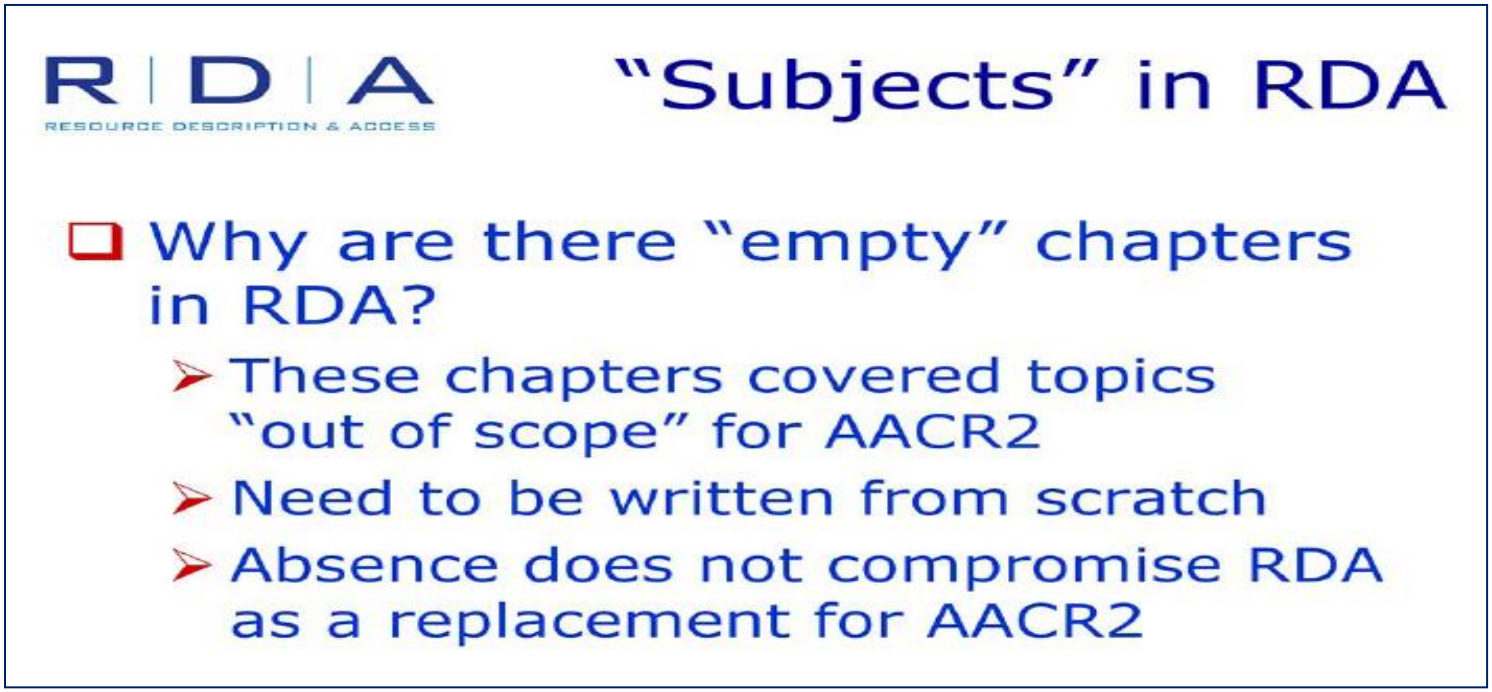
- **046 – Speciální kódovaná data (O)** Full | Concise
- **370 – Související místo (O)** Full | Concise
- **371 - Adresa** (O) Full | Concise
- **372 – Oblast působnosti** (O) Full | Concise
- **373 – Související skupina/afilace** (O) Full | Concise
- **374 - Povolání (O)** Full | Concise
- **375 - Pohlaví (O)** Full | Concise
- **376 – Informace o rodu/rodině** (O) Full | Concise
- **377 – Související jazyk** (O) Full | Concise
- **378 – Plná forma jména** (NO) Full | Concise
- **377 – jazyk (O)** Full | Concise
- **380 – Forma díla (O)** Full | Concise
- **381 – Další odlišující charakteristiky díla či vyjádření (O)** Full | Concise
- **382 – Obsazení hudebního díla (O)** Full | Concise
- **383 – Číselné označení hudebního díla (O)** Full | Concise
- **384 – Tónina (O)** Full | Concise

Nejsou zatím přeložena:

- **368 – Jiné označení osoby nebo korporace (O)** Full| Concise **(září 2012)**
- **385 - Audience Characteristics** (R) Full | Concise **(duben 2013)**
- **386 - Creator/Contributor Characteristics** (R) Full | Concise **(duben 2013)**
- **388 - Time Period of Creation** (R) Full | Concise **(říjen 2014)**

Věcné entity a vztahy v RDA

- **Proč existují v RDA prázdné kapitoly?**
  - ✓ **Tyto kapitoly se zabývají tématy, která nebyla řešena v AACR2**
  - ✓ **Musejí být vytvářeny/vyvíjeny od nuly**
  - ✓ **Jejich absence neznamená, že pravidla RDA představují pouhou náhradu AACR2**

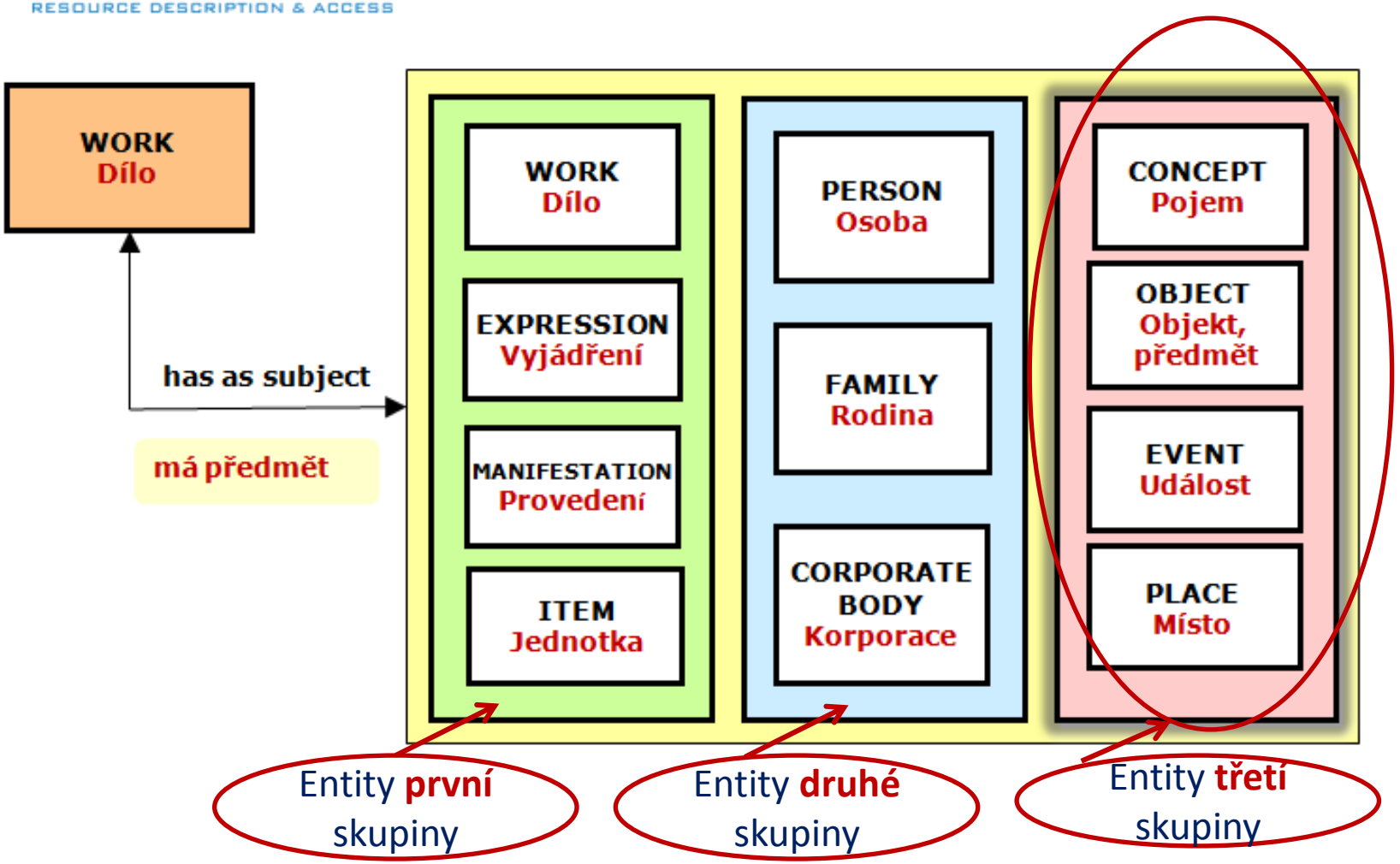
"Subjects" in RDA

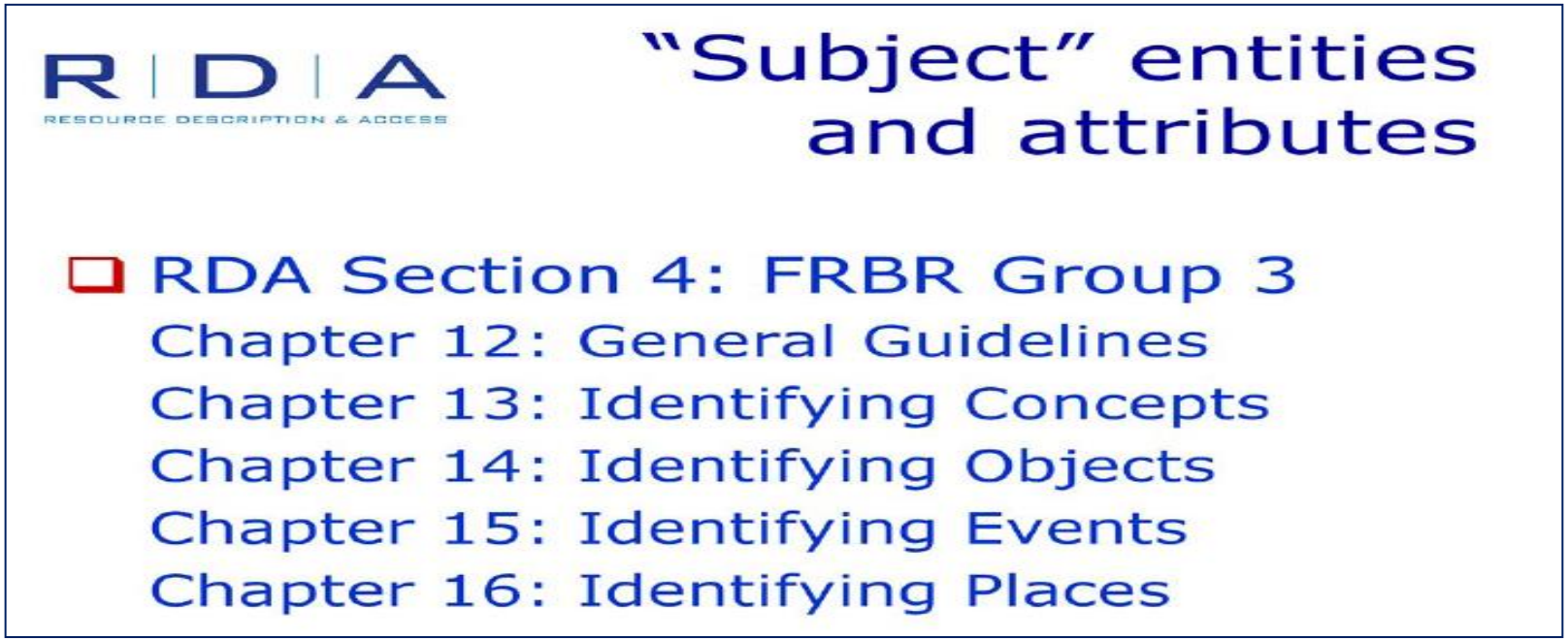
- Why include these chapters in RDA?
  - "Subject" entities and relationships are part of the *Functional Requirements* models
  - Distinction between "descriptive" and "subject" cataloging is arbitrary
  - Opportunity to bring both under the same framework

- **Proč jsou tyto kapitoly zahrnuty do RDA?**
  - **„Věcné" entity a vztahy tvoří nedílnou součást konceptuálního modelu FRBR**
  - **Rozdíl mezi jmennou a věcnou katalogizací je nahodilý, konvenční**
  - **Příležitost začlenit do jednoho rámce**

"Subject" entities
„Věcné" entity

RDA
RESOURCE DESCRIPTION & ACCESS

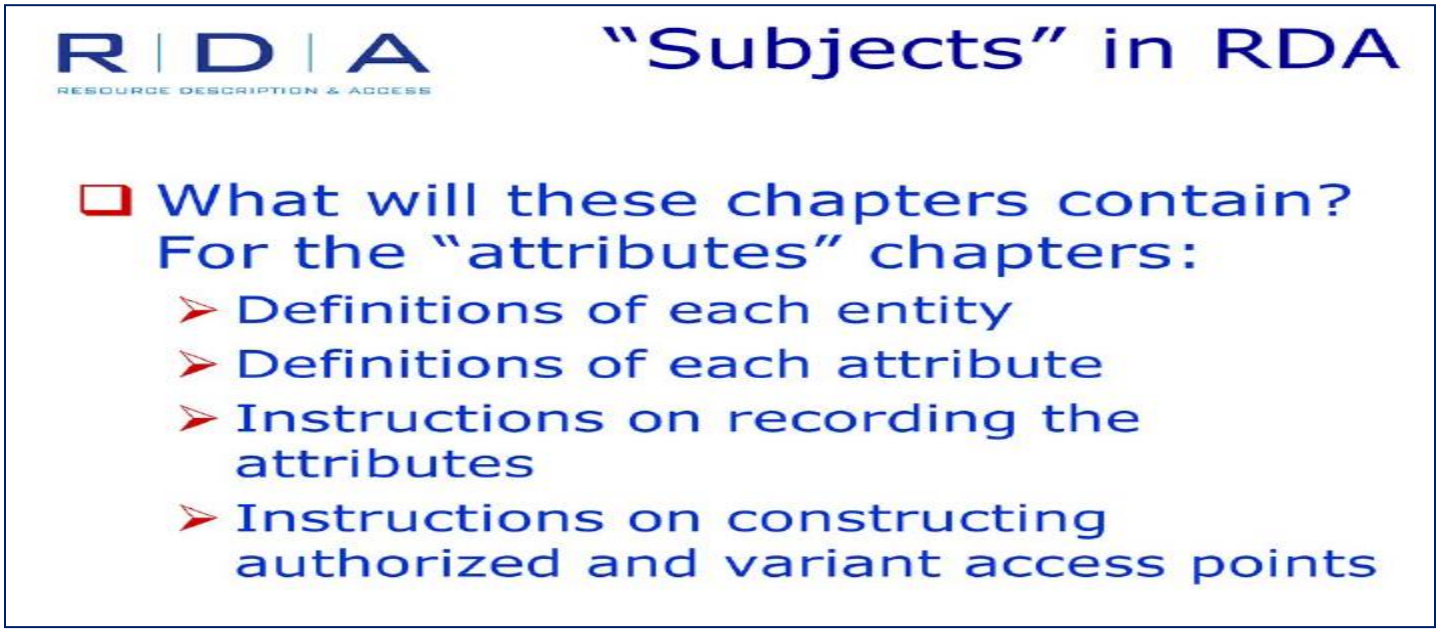

- **Sekce RDA 4: FRBR – entity 3. skupiny**
  - ✓ **Kapitola 12: Obecné zásady, pravidla**
  - ✓ **Kapitola 13: Identifikace pojmů**
  - ✓ **Kapitola 14: Identifikace objektů, předmětů**
  - ✓ **Kapitola 15: Identifikace událostí**
  - ✓ **Kapitola 16: Identifikace míst**

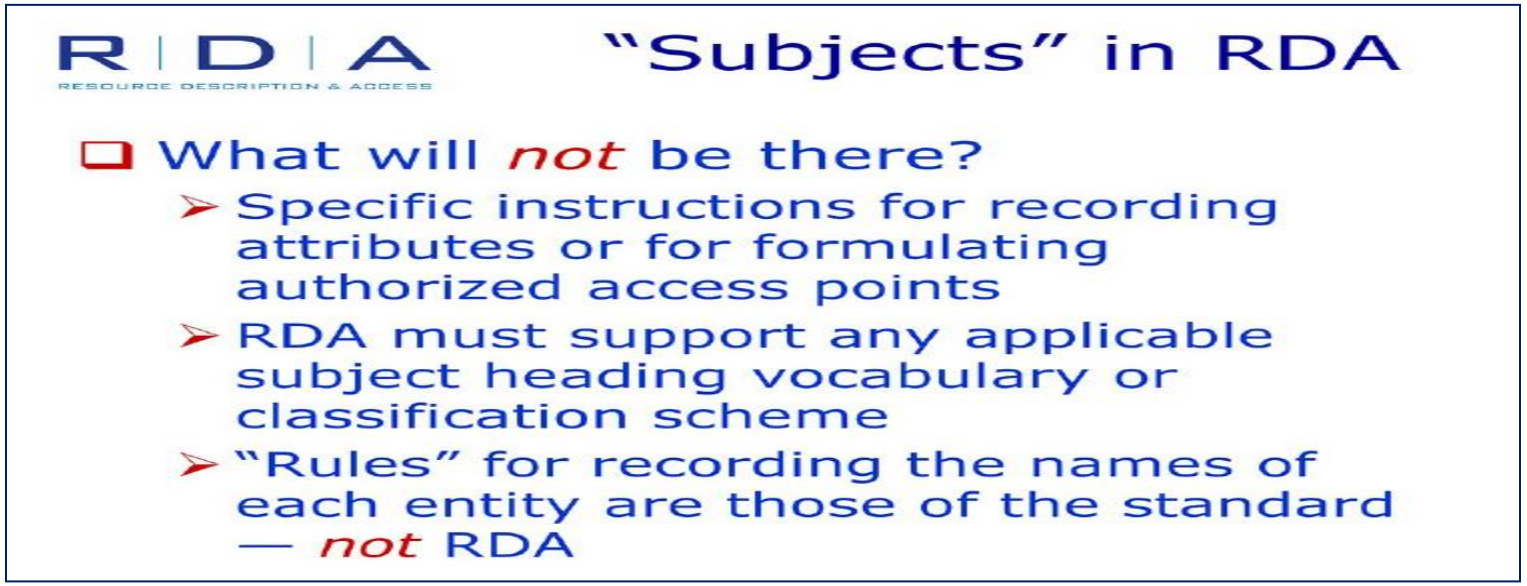
- **Sekce RDA 10: Vztahy mezi entitami třetí skupiny**
  - ✓ **Kapitola 33: Obecné zásady, pravidla**
  - ✓ **Kapitola 34: Související pojmy**
  - ✓ **Kapitola 35: Související objekty, předměty**
  - ✓ **Kapitola 36: Související události**
  - ✓ **Kapitola 37: Související místa**
- **Příloha L: Designátory vztahů**

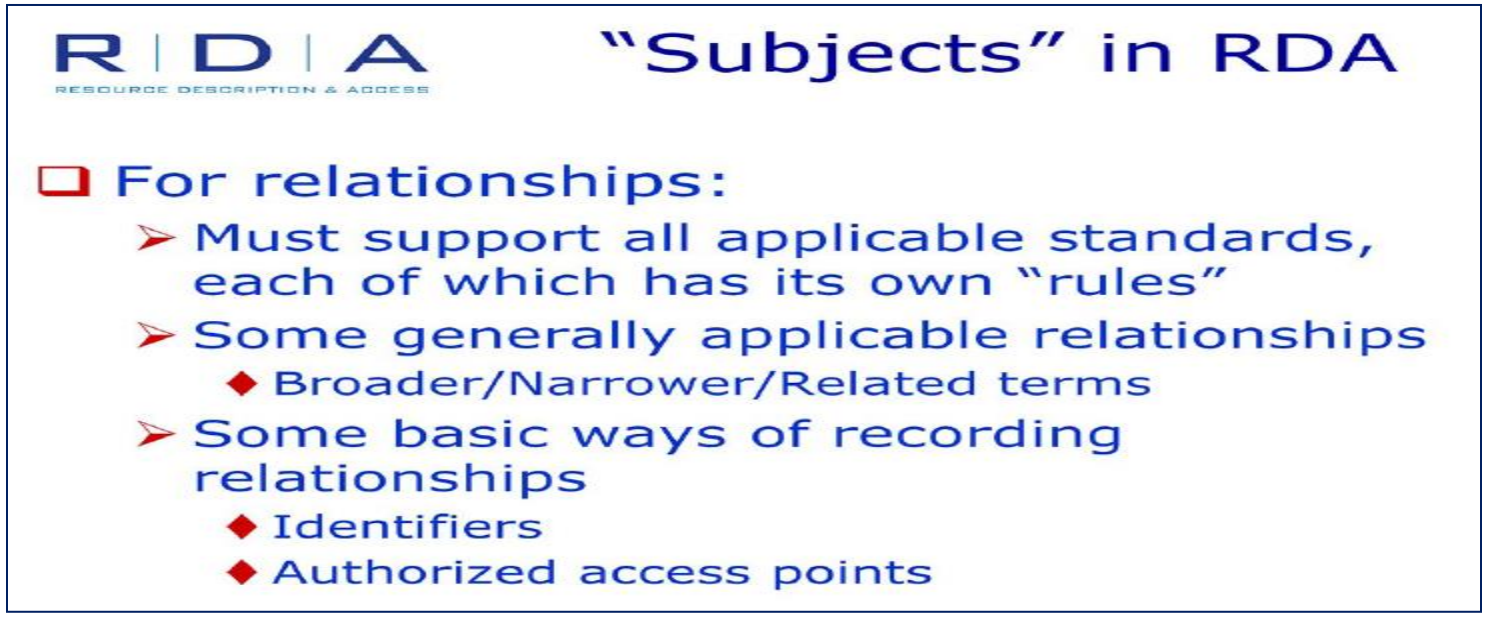
- **Co budou tyto kapitoly obsahovat?**

  Kapitoly o „atributech"

  - ✓ **Definici každé entity**
  - ✓ **Definici atributů dané entity**
  - ✓ **Instrukce pro zápis atributů**
  - ✓ **Instrukce pro tvorbu autorizovaných a variantních forem selekčních údajů**

- **Co nebudou obsahovat:**
  - **Specifické instrukce pro zápis atributů nebo instrukce pro formulaci autorizovaných selekčních prvků**
  - **Pravidla RDA musejí podporovat jakýkoliv řízený slovník (systém předmětových hesel, deskriptorů) a jakýkoliv klasifikační systém**
  - **Pravidla a instrukce pro zápis označení těchto entit jsou pravidla instrukce vlastní danému standardu – nejsou určovány pravidly RDA**

- **Pokud se vztahů týče, RDA musejí podporovat**
  - ✓ **všechny standardy, ve kterých se uplatňují vlastní pravidla**
  - ✓ **Obecně platné vztahy**
    - **Nadřazenost/podřízenost/asociace**
  - ✓ **Obecně platné principy při zápisu vztahů**
    - **Identifikátory**
    - **Autorizované selekční prvky**

Bibliografický záznam – typy údajů

Bibliografický záznam obsahuje

- **Popisné údaje**
  - Kategorie jmenných údajů
  - Uvádějí se v podobě uvedené v pramenu popisu

  Viz prezentace PhDr. J. Svobodové
- **Selekční údaje –**
  - Spadají sem jmenné i věcné údaje, např. *hlavní název uvedený tak, jak byl uveden na provedení, volně tvořená klíčová slova*
  - Slouží k vyhledávání bibliografických záznamů
- **Řízené selekční údaje (autorizované) – podle pravidel (AACR2, RDA) a standardů pro tvorbu věcných řízených slovníků**

Slouží k

- vyhledávání bibliografických i autoritních záznamů
- propojení BIB a AUT záznamů
- jsou formalizované, jejich tvorba a zápis se řídí příslušnými pravidly a standardy autoritních systémů
- čerpají se z autoritních systémů

Autorizované selekční údaje

Dvě kategorie

- Kategorie jmenných autorizovaných selekčních údajů
  - Jejich tvorba se řídí pravidly AACR2 , RDA (duben 2015)
    - Jmenné – personální autority
    - Korporativní - autority pro korporace, akce
    - Názvové – názvové autority
- Kategorie věcných autorizovaných selekčních údajů
  - Jejich tvorba se řídí pravidly AACR2, RDA (geografické) a
  - principy platnými pro soubor věcných autorit - Czenas
    - Geografické
    - Tematické
    - Formální
    - Chronologické

Role autorit

Autorizované selekční údaje se používají

V bibliografických záznamech při formování/používání

- **základních selekčních údajů jmenných, např. *autorizovaný selekční údaj pro tvůrce díla***
- **doplňkových selekčních údajů jmenných, např. *autorizovaný selekční údaj pro jména dalších osob, korporací…***
- **doplňkových selekčních údajů věcných, např. *autorizovaný selekční údaj pro předmět, téma informačního zdroje***

V autoritních záznamech jiných typů entit, např. v AUT záznamu entity „osoba“ pro zápis atributů/vlastností této entity, tedy

- **místa (narození, úmrtí, působení, …)**
- **povolání, zaměstnání, obor působnosti**
- **dalších informací souvisejících s danou entitou…**

Geografické autority se používají

V autoritních záznamech

- K označení místa/míst souvisejících s dílem (6.5)
- k označení místa/míst souvisejících s osobou, např. místo narození, místo úmrtí, místo bydliště, studia, zaměstnání (9.8-9.11)
- k označení místa/míst souvisejících s rodem/rodinou (10.5)
- k označení místa/míst souvisejících s institucí, korporací, konferencí (11.3; 11.13.1.3; 11.13.1.8)
  - Zde se používá také k rozlišení korporací se stejnými názvy
- u korporací zapsaných pod správním celkem (11.2.2.5.4; 16.2.2.6) – zde se používá konvenční forma jména (existuje-li)

V bibliografických záznamech

- Ve jmenných základních a doplňkových selekčních údajích v uvedených případech
- ve věcném zpřístupnění dokumentů – je-li předmětem dokumentu stát, oblast, místo či jiná entita, která je zastoupena v GEO autoritách

Věcné údaje v bibliografických záznamech různých úrovní

- Podle rozsahu uváděných údajů se bibliografické záznamy dělí na:
- Minimální záznam
- Doporučený záznam
- Záznam pro Českou národní bibliografii

Minimální záznam

V minimálním záznamu - pro textové monografické i pro speciální monografické zdroje se používají pole:

- **072 – pro zápis skupiny Konspektu**
- **080 – pro zápis klasifikačního systému MDT**
  - ***Pole 072 a 080 jsou fakultativní údaje – záznam splňuje rozsah minimálního záznamu, obsahuje-li buď znak MDT, nebo údaj skupiny Konspektu.***
- **655 – pro zápis označení formy žánru**

Minimální záznam pro textové monografické zdroje

- https://ipk.nkp.cz/docs/kp/minimalni-zaznam-rda-marc-21-pro-textove-monograficke-zdroje

Minimální záznam pro speciální monografické zdroje

- https://ipk.nkp.cz/docs/kp/minimalni-zaznam-rda-marc-21-pro-specialni-monograficke-zdroje

Ve všech případech se doporučuje používat autorizované selekční prvky, u Konspektového schématu se autorizované selekční prvky používají povinně

Informace o Konspektovém schématu jsou dostupné

https://ipk.nkp.cz/docs/kp/vecna-katalogizace/konspektove-schema

Příklad minimálního záznamu

Titul: ***a bude hůř : román o třech dílech / Jan Pelc. -- Köln : Index, 1985. – 516 s. ; 17 cm***

Forma, žánr: ***romány***

Skupina Konspektu: ***821.162.3-3 - Česká próza***

MDT: ***885.0-31***

Hlavní záhlaví	Pelc, Jan, 1957-
Název	a bude hůř : román o třech dílech / Jan Pelc
Nakl. údaje	Köln : Index, 1985
Popis (rozsah)	516 s. ; 17 cm
EXEMPLÁŘE	
Forma, žánr	* romány
Skupina Konspektu	821.162.3-3 - Česká próza
MDT	885.0-31
Systém. číslo	000278291

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000278291&local_base=NKC]

Doporučený záznam

V doporučeném záznamu - pro textové monografické i pro speciální monografické zdroje se používají pole:

- **072 – pro zápis skupiny Konspektu**
- **080 – pro zápis klasifikačního systému MDT**
  - ***Pole 072 a 080 jsou fakultativní údaje – záznam splňuje rozsah minimálního záznamu, obsahuje-li buď znak MDT, nebo údaj skupiny Konspektu.***
- **655 – pro zápis označení formy žánru**
- **650 – pro zápis minimálně jednoho tematického termínu s vazbou na autorizované systémy***
- ****Doporučuje se však uvést všechny odpovídající věcné selekční prvky, které jsou potřebné k vyjádření obsahu dokumentu, a to s vazbou na autorizované systémy***
- ***Doporučení se vztahuje na věcný popis naučné literatury, věcný popis beletrie se nemění.***

Pracovní skupina pro věcné zpracování doporučuje a schvaluje v Doporučeném záznamu následující věcné selekční prvky

- **Klasifikační znak MDT zapsaný v poli 080 MARC21, v poli 675 UNIMARC – *fakultativní údaj nebo***
- **Skupinu Konspektu zapsanou v poli 072 MARC21, v poli 615 UNIMARC – *fakultativní údaj***
- **Minimálně jeden tematický termín zapsaný v poli 650 MARC21, v poli 606 UNIMARC s vazbou na autorizované systémy***
- **Označení formy/žánru zapsané v poli 655 MARC21, v poli 608 UNIMARC**
- ***Doporučuje se však uvést všechny odpovídající věcné selekční prvky, které jsou potřebné k vyjádření obsahu dokumentu, a to s vazbou na autorizované systémy***
- ***Doporučení se vztahuje na věcný popis naučné literatury, věcný popis beletrie se nemění.***

Záznam pro ČNB

- **Pole 043 – kód geografické oblasti**
- **Pole 045 – chronologický kód**
- **Pole 072 – předmětová kategorie/skupina Konspektu**
- **Pole 080 – MDT**
- **Pole 600 – osobní jméno použité jako předmět**
- **Pole 610 – jméno korporace použité jako předmět**
- **Pole 611 – jméno akce použité jako předmět**
- **Pole 630 – název použitý jako předmět**
- **Pole 648 – chronologický údaj**
- **Pole 650 – věcné téma použité jako předmět**
- **Pole 651 – geografické jméno použité jako předmět**
- **Pole 655 – forma, žánr či fyzické vlastnosti dokumentu použité jako předmět**
- **Pole 653 – volně tvořené předmětové termíny**

Deset let s Václavem Havlem / Ladislav Špaček. -- 1. vyd.. -- Praha : Mladá fronta, 2012. -- 226 s., [24] s. obr. příl. : il. (převážně barev.), portréty, faksim. ; 21 cm

043	|a e-xr---
045	|a x9y0
072 7	|a 32 |x Politika |2 Konspekt |9 15
072 7	|a 929 |x Biografie |2 Konspekt |9 8
080	|a 659.4-051 |2 MRF
080	|a 32-051 |2 MRF
080	|a 929 |2 MRF
080	|a (437.3) |2 MRF
080	|a (0:82-94) |2 MRF
1001	|a Špaček, Ladislav, |d 1949- |7 jn20000402870 |4 aut
24510	|a Deset let s Václavem Havlem / |c Ladislav Špaček
2463	|a 10 let s Václavem Havlem
250	|a 1. vyd.
260	|a Praha : |b Mladá fronta, |c 2012
300	|a 226 s., [24] s. obr. příl. : |b il. (převážně barev.), portréty, faksim. ; |c 21 cm
60017	|a Špaček, Ladislav, |d 1949- |7 jn20000402870 |2 czenas
60017	|a Havel, Václav, |d 1936-2011 |7 jk01040240 |2 czenas
648 7	|a 20.-21. stol. |7 ch462155 |2 czenas
648 4	|a 1992-2003
65007	|a tiskoví mluvčí |7 ph224034 |z Česko |y 20.-21. stol. |2 czenas
65007	|a prezidenti |7 ph124601 |z Česko |y 20.-21. stol. |2 czenas
65009	|a spokesmen |z Czechia |y 20th-21st centuries |2 eczenas
65009	|a presidents |z Czechia |y 20th-21st centuries |2 eczenas
655 7	|a autobiografické vzpomínky |7 fd131854 |2 czenas
655 9	|a autobiographical reminiscences |2 eczenas

http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=002345608&local_base=NKC

Mariánské tapiserie ze sbírky Arcibiskupství olomouckého : restaurování 2008-2014 : [katalog k výstavě : Muzeum umění Olomouc - Arcidiecézní muzeum Kroměříž, Arcibiskupský zámek a zahrady v Kroměříži, Zámecká obrazárna, Galerie, 6.6.-28.9.2014 / editor Simona Jemelková ; texty Simona Jemelková, Jan Timotej Strýček, Ondřej Zatloukal]

043	|a e-be--- |a e-xr--- |b e-xr-ol |2 czenas
045	|a u8u9 |a x0y1
072 7	|a 74 |x Kresba. Umělecká řemesla |2 Konspekt |9 21
080	|a 745.52 |2 MRF
080	|a 27-312.47-5 |2 MRF
080	|a 712.3/.7 |2 MRF
080	|a 7.04 |2 MRF
080	|a 7.025.3/.4 |2 MRF
080	|a 72/76:069.5 |2 MRF
080	|a (493.1) |2 MRF
080	|a (437.325) |2 MRF
080	|a (083.824) |2 MRF
24500	|a Mariánské tapiserie ze sbírky Arcibiskupství olomouckého : |b restaurování 2008-2014 : [katalog k výstavě : Muzeum umění Olomouc - Arcidiecézní muzeum Kroměříž, Zámecká obrazárna, Galerie, 6.6.-28.9.2014 / |c editor Simona Jemelková ; texty Simona Jemelková, Jan Timotej Strýček, Ondřej Zatloukal]
250	|a 1. vyd.
260	|a Olomouc : |b Muzeum umění Olomouc, |c 2014
300	|a 56 s. : |b il. (převážně barev.) ; |c 29 cm
500	|a 300 výt.
504	|a Obsahuje bibliografii a bibliografické odkazy
546	|a Anglické resumé
61027	|a Katolická církev. |b Arcibiskupství olomoucké |7 ola2002113630 |2 czenas
648 7	|a 17. stol. |7 ch460555 |2 czenas
648 4	|a 1680-1690
648 7	|a 2001-2020 |7 ch460601 |2 czenas
648 4	|a 2008-2014
65007	|a tapiserie |7 ph126449 |z Belgie |y 17. stol. |2 czenas
65007	|a mariánský kult |7 ph122644 |2 czenas
65007	|a zahradní architektura |7 ph116723 |2 czenas
65007	|a umělecké náměty |7 ph138227 |2 czenas
65007	|a restaurování památek |7 ph135827 |z Česko |y 2001-2020 |2 czenas
65007	|a umělecké sbírky |7 ph135222 |z Česko |2 czenas
65009	|a tapestry |z Belgium |y 17th century |2 eczenas
65009	|a Marian cult |2 eczenas
65009	|a garden architecture |2 eczenas
65009	|a artistic themes |2 eczenas
65009	|a antiquities restoration |z Czechia |y 2001-2020 |2 eczenas
651 7	|a Antverpy (Belgie) |7 ge128669 |2 czenas
651 7	|a Olomouc (Česko) |7 ge130299 |2 czenas
651 9	|a Antwerp (Belgium) |2 eczenas
651 9	|a Olomouc (Czechia) |2 eczenas
655 7	|a katalogy výstav |7 fd132536 |2 czenas
655 9	|a exhibition catalogs |2 eczenas

Příklad záznamu ČNB, který obsahuje všechny potřebné údaje

Reprezentace fiktivních postav v souborech autorit

- Za fiktivní postavy považujeme
- Fiktivní postavy z hlediska RDA a autoritních souborů
- Fiktivní postavy – současný stav v národních autoritách
- Vývoj pravidel
- Základní prvky (core elements) pro entitu fiktivní postava – RDA
- Formát MARC 21
- Problémy
- Řešení

Fiktivní postavy

Fiktivní postava je osoba, identita nebo entita, jejíž existence je smyšlená a založená na fikci. Ve filmu mohou být fiktivní postavy ztvárněny herci nebo mohou být jiným způsobem jako je například animace, speciální efekty, atp. Proces vytváření a vývoje fiktivních postav se nazývá charakterizace.

Mezi fiktivní lidské postavy patří například Jára Cimrman, Sherlock Holmes, Dr. Gregory House, Homer Simpson, Superman, Strýček Skrblík atp.

V českém prostředí nejen Jára Cimrman ale např. též Ferda Mravenec, Hloupý Honza, Kocour v botách, Dobrý voják Švejk, Robot Emil, Klaun Ferdinand, Pan Tau, Pan Posleda, Červenáček, Hujer a mnohé jiné další.

Fiktivní postava může nabývat nejrůznějších podob, od živých lidí, rostlin či zvířat až po různé nadpřirozené či pohádkové bytosti, zde vždy záleží na příslušném žánru díla.

U postav, které nejsou lidské (nejde o lidi jako takové), zejména pak u zvířat i všech nadpřirozených (nepřirozených) postav jde v převážné většině vždy o určitou míru větší či menší antropomorfizace postavy

http://cs.wikipedia.org/wiki/Fiktivn%C3%AD_postava

Za fiktivní postavy považujeme

Pro účely této prezentace považujeme za fiktivní postavy

- **Vlastní fiktivní postavy, např. *Jára da Cimrman, Jane Marple***
- **Legendární postavy, např. *Romulus, Přemysl Oráč***
- **Mytologické postavy, např. *Sisyfos, Medúza***
- **Bohy, božstva, např. *Merkur, Zeus, Kršna, Lakšmí***
- **Reálné postavy, které nejsou lidského původu, např. *Buddy (pes), Bo (pes), Socks (kočka),***
- **Fiktivní postavy, které nejsou lidského původu, např. *Šemík,***
- ***Bájná stvoření***

Fiktivní postavy z hlediska RDA a autoritních souborů

Fiktivní, legendární, mytologické postavy a reálné i fiktivní postavy, které nejsou lidské, mohou být:

- **Individuální entity**, např. ***Jára Cimrman, Jessica Fletcher, Buddy (pes), Apollón, Dobrý voják Švejk***
- **Skupina individuálních entit**, např. ***Simpsonovi (fiktivní rodina), Addamsovi (fiktivní rodina), Nájády***

V bibliografickém procesu mohou být:

- **Tvůrci, *např. Richard Castle***
- **Přispěvateli, *např. Socks, Buddy***
- **Předmětem informačního zdroje, *např. Zeus* ; *Zeus CZENAS* ; *Zeus BIB***

Důležité rozlišení z hlediska RDA bez ohledu na roli v bibliografickém záznamu:

- **Individuální entity budou součástí jmenných autorit**
- **Skupina individuálních entit, např. fiktivní rodina zůstává (alespoň prozatím) zařazena do souboru věcných (tematických) autorit**

Vývoj

- Podle pravidel AACR2R nebylo dovoleno vytvářet pro fiktivní postavy hlavní ani vedlejší jmenná záhlaví, pro tyto entity se vytvářela pouze vedlejší věcná záhlaví.
- Nyní pravidla RDA (kap. 9) doporučují vytvářet pro tyto entity jmenné autoritní záznamy (řadit tyto entity do jmenných autorit).
- Původně v roce 2012 bylo v LC rozhodnuto,že pro fiktivní postavy budou vytvářeny dva typy záznamů: jmenné pro fikivní postavy – tvůrce a věcné pro fiktivní postavy, které jsou předmětem dokumentu.
- Při revizi RDA v červenci 2013 byly připojeny instrukce týkající se fiktivních osob (kap. 9.6), které doporučují vytvářet pouze jmenné autoritní záznamy, tedy jmenná záhlaví , která je možno ukládat v polích 100, 700 (jmenné údaje) i 600 (věcné údaje).

- Hesla pro skupinu individuálních fiktivních entit, např. fiktivní rodina se nadále považují za věcné autority a ukládají se v polích 150 (AUT) a 650 (BIB).

Národní autority – současný stav

Fiktivní entity jsou součástí souboru věcných tematických autorit.

Rozlišují se postavy:

- **Literární, dramatické…**
- **Fiktivní**
- **Legendární**
- **Mytologické (včetně bohů, bohyň, božstev)**
- **Bájná stvoření**

Budou převedeny do jmenných personálních autorit

Zdůvodnění: podle charakteristických atributů spadají do kategorie entity „osoba“

Ve věcných autoritách zůstanou

Termíny označující Boha v jednotlivých monoteistických náboženstvích:

- **Křesťanství**
- **Judaismus**
- **Islám**

Rejstřík: Věcné téma

Poč. zázn.	
1	bughouse šach
1	Bůh (filozofie)
1	Bůh (islám)
1	Bůh (judaismus)
1	Bůh (křesťanství)
1	Bůh (teologie)
1	Bůh a člověk
1	Bůh Otec
1	Bůh Syn

Ve věcných autoritách zůstanou: termíny označující skupinu fiktivních individuálních entit

Např.

Simpsonovi

Adamsovi

Najády

- obecná označení skupin individuálních fiktivních osob

150 _ |a Simpsons (Fictitious characters)
450 _ |a Simpson family (Fictitious characters)
670 _ |a Simpsons comics, March 1998.
670 _ |a Groening, M. Simpsons comics : Simpsorama, 1996.
670 _ |a Groening, M. The Simpsons : a complete guide to our favorite family, c1997.
675 _ |a Pringle, D. Imaginary people, 1987

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	**ph249624**
Záhlaví	**trpaslíci a skřítci**
Odkaz. forma	**skřítci a trpaslíci**
	trpaslíci
	skřítkové
Asoc. termín	bájná stvoření
MDT	398.41
Angl. ekvivalent	gnomes and goblins
Skupina Konspektu	398 - Folklor [1]
Systém. číslo	000249624

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000249624&local_base=AUT]

150 _ |a Adams family (Fictitious characters)
670 _ |a Staples, M.J. The last summer, 1997: |b jkt. (Adams family) preliminaries (The Adams books: Down Lambeth Way; Our Emily; King of Camberwell, etc.)
670 _ |a The Camberwell raid, 1996: |b cover (the Adams family live in Walworth area of London; stories set before and during the Second World War)
675 _ |a Pringle, D. Imaginary people, 1987

Osoba – definice – RDA

osoba – jednotlivec nebo identita vytvořená jednotlivcem (nebo i skupinou) (RDA 8.1.2)

- **Osoby zahrnují fiktivní entity**
- **Persons include fictitious entities (2010)**

- **Osoby zahrnují postavy uváděné v náboženských dílech, fiktivní a legendární postavy a reálné nebo fiktivní postavy, které nejsou lidmi.**
- ***Persons include persons named in religious works, fictitious and legendary persons, and real or fictitious non-human entities.* (2011)**

- **Osoby zahrnují postavy uváděné v posvátných spisech nebo apokryfních knihách, fiktivní a legendární postavy a reálné postavy, které nejsou lidmi.**
- ***Persons include persons named in sacred scriptures or apocryphal books, fictitious and legendary persons, and real non-human entities* (2013)**

Atributy entity osoba - RDA

- **Preferovaná forma jména**
- **Variantní forma jména**
- **Data související s osobou (datum narození, úmrtí, období činnosti osoby)**
- **Titul**
- **Plná forma jména**
- **Jiné označení související s osobou**
- ***Chronologické údaje***
- ***Pohlaví***
- **Místo narození**
- **Místo úmrtí**
- **Země působnosti**
- **Bydliště**
- **Adresa**
- **Afilace**
- **Jazyk**
- ***Obor***
- ***Povolání, zaměstnání***
- **Biografické informace**
- **identifikátor**

Základní prvky (core elements) pro entitu fiktivní osoba označeny červeně
Doporučené prvky označeny fialovou barvou

Atributy entity osoba - MARC 21

- **046 – Speciální kódovaná data (O)** Full | Concise
- **368 – Jiné označení osoby nebo korporace (O)** Full| Concise
- **370 – Související místo (O)** Full | Concise
- **372 – Oblast působnosti** (O) Full | Concise
- **373 – Související skupina/afilace** (O) Full | Concise
- **374 - Povolání** (O) Full | Concise
- **375 - Pohlaví** (O) Full | Concise
- **378 – Plná forma jména** (NO) Full | Concise

Jména individuálních fiktivních entit – příklady LC

The Library of Congress >> Go to Library of Congress Online Catalog

LIBRARY OF CONGRESS AUTHORITIES

Help | New Search | Search History | Headings List | Start Over

SOURCE OF HEADINGS: Library of Congress Online Catalog
INFORMATION FOR: Winnie-the-Pooh (Fictitious character)

FIELD	Select a Link to View the Authority Record
Heading (1XX)	Winnie-the-Pooh (Fictitious character)
Heading (1XX)	Winnie-the-Pooh (Fictitious character)

Help - Search - Search History - Headings List - Start Over

040 __ |**a** DLC |**c** DLC |**d** DLC |**d** MnMpUMNX |**d** IAhCCS
150 __ |**a** Winnie-the-Pooh (Fictitious character)
450 __ |**a** Pooh Bear (Fictitious character)
450 __ |**a** Winnie L'Ourson (Fictitious character)
450 __ |**a** Winnie-ther-Pooh (Fictitious character)
450 __ |**a** Winny de Puh (Fictitious character)
670 __ |**a** Work cat.: Milne, A.A. The Pooh book of quotations, 1991.
670 __ |**a** Milne, A.A. Winnie-the-Pooh, c1926 |**b** (Winnie-ther-Pooh)

040 __ |**a** UkOxU |**b** eng |**e** rda |**c** UkOxU
046 __ |**s** 1924
100 0_ |**a** Winnie-the-Pooh |**c** (Fictitious character)
368 __ |**a** Fictitious characters |**2** lcsh
375 __ |**a** male
400 0_ |**a** Pooh Bear |**c** (Fictitious character)
400 0_ |**a** Winnie L'Ourson |**c** (Fictitious character)
400 0_ |**a** Winny de Puh |**c** (Fictitious character)
400 0_ |**a** Winnie-ther-Pooh |**c** (Fictitious character)
670 __ |**a** My book of Winnie the Pooh, 2011.

Jména individuálních fiktivních entit – příklady LC

046 __ |f 18540106

100 1_ |a Holmes, Sherlock

368 __ |c Fictitious characters |2 lcsh

370 __ |c Great Britain |c England |2 naf

372 __ |a Criminology |a Bee culture |2 lcsh

374 __ |a Detectives |2 lcsh

374 __ |a Detective |2 dot

375 __ |a male

377 __ |a eng

400 1_ |a Holmes, Sherlock |c (Fictitious character)

Socks (Cat), 1989-2009

LC control no.: no2012121347
LCCN permalink: http://lccn.loc.gov/no2012121347
HEADING: Socks (Cat), 1989-2009

000 01912cz a2200217n 450
001 9089849
005 20131205110840.0
008 120910n| azannaabn |a aaa c
010 __ |**a** no2012121347 |**z** sh 94000002
035 __ |**a** (OCoLC)oca09297995
040 __ |**a** WaU |**b** eng |**e** rda |**c** WaU |**d** WaU |**d** DLC
046 __ |**f** 19890323 |**g** 20090220
100 0_ |**a** Socks |**c** (Cat), |**d** 1989-2009
368 __ |**c** Cats |**2** lcsh
370 __ |**a** Little Rock (Ark.) |**b** Hollywood (Saint Mary's County, Md.) |**c** United Stat
375 __ |**a** male
400 1_ |**a** Clinton-Currie, Socks, |**d** 1989-2009
400 1_ |**a** Currie, Socks Clinton-, |**d** 1989-2009
670 __ |**a** Dear Socks, dear Buddy, 1998: |**b** title page (letters to the first pets)
670 __ |**a** Wikipedia, Sept. 10, 2012: |**b** Socks (cat) (Socks Clinton-Currie (March 23, [illegible] was the pet cat of U.S. President Bill Clinton's family during his presidency. Other appellations: First Cat; Species: Cat; Breed: American Shorthair; Sex: Male; Born: March 23, 1989, Little Rock, Arkansas; Died: February 20, 2009 (aged 19), Hollywood, Maryland; First Lady Hillary Clinton wrote a children's book called Dear Socks, Dear Buddy: Kids' Letters to the First Pets in 1998. It included more than 50 letters written to the First Pets by children and more than 80 photographs of Socks and Buddy. A cartoon book called Socks Goes to Washington: The Diary of America's First Cat, written by Michael O'Donoghue and Jean-Claude Suares, was published in 1993. In 1996, Socks appeared on a series of stamps in the Central African Republic with Bill Clinton)
678 0_ |**a** Socks (March 23, 1989-February 20, 2009) was the pet cat of U.S. President Bill Clinton's family during his presidency. Socks was adopted by the Clintons in 1991 in Little Rock, Arkansas. After Clinton left office, Socks resided with former Clinton secretary Betty Currie and her husband.

100_ |a Socks |c (Cat), |d 1989-2009

368__ |c Cats |2 lcsh

370__ |a Little Rock (Ark.) |b Hollywood (Saint Mary's County, Md.) |c United States |e Little Rock (Ark.) |e Washington (D.C.) |e Hollywood (Saint Mary's County, Md.) |2 naf

375__ |a male

400 1_ |a Clinton-Currie, Socks, |d 1989-2009

400 1_ |a Currie, Socks Clinton-, |d 1989-2009

Problematické okruhy

- Forma jména
- Vysvětlující informace – doplněk uváděný v podpoli c pole 100
- Další informace/označení uváděné v poli 368
- Které další atributy považovat za hlavní?
  - Uvádět chronologické údaje? - 046
  - Uvádět související místo? - 370
  - Uvádět oblast působnosti? - 372
  - Uvádět povolání? - 374
  - Uvádět pohlaví? - 375

Forma jména fiktivních osob - jazyk

Jazyk – 9.2.2.5.2

Vyskytuje-li se v pramenech jméno v různých jazycích, zvolí se forma jména v jazyce, ve kterém se jméno vyskytuje nejčastěji.

Alternativní pravidlo:

Volí se jazyk, který preferuje katalogizační agentura.

Návrh řešení: u fiktivních postav uplatnit pravidlo jako u svatých, panovníků, tj. zvolit českou formu jména, tedy

Medvídek Pú (fiktivní postava)

ne Winnie-the-Pooh (fiktivní postava)

Fiktivní osoby: jméno/označení, kap. 9.2

- Obecná pravidla - RDA 9.2.2.22
- Fráze tvořená rodným jménem/jmény, kterým předchází termín označující povolání, zaměstnání, atd. - RDA 9.2.2.23
- Fráze obsahující jméno jiné osoby - RDA 9.2.2.24
- Charakterizující slovo, fráze - RDA 9.2.2.25
- Fráze obsahující název jiného díla dané osoby - - RDA 9.2.2.26

Jména fiktivních osob – rodná, křestní jména

- **Řešení obvyklé jako reálných osob**

1000	|a Jonáš, |c prorok |7 ola2002113709
4000	|a Jōnā, |c prorok |2 czeheb |0 o
	|a Jōnās, |c prorok |2 czeheb |0 o
670	|a Encyklopedie Diderot v osmi svazcích
	|a LC
	|a Nový biblický slovník

- **Bohové, božstva**

Attis (řecký bůh)
Asklépios (řecký bůh)
Dionýsos (řecký bůh)
Erós (řecký bůh)
Hermés (řecký bůh)
Serapis (řecko-egyptský bůh)
Zeus (řecký bůh)
Apollón (řecký bůh)

Agni (védské božstvo)
Džagannátha (hinduistické božstvo)
Ganéša (hinduistické božstvo)
Hanuman (hinduistické božstvo)
Kršna (hinduistické božstvo)
Kárttikéja (hinduistické božstvo)
Narasinha (hinduistické božstvo)
Pradžápati (hinduistické božstvo)
Ráma (hinduistické božstvo)
Višnu (hinduistické božstvo)
Šiva (hinduistické božstvo)

Jména fiktivních osob – mytologické, legendární

Achilleus (mytologická postava)
Adónis (mytologická postava)
Amazonky (mytologické postavy)
Argonauti (mytologické postavy)
Ariadna (mytologická postava)
Eteoklés (mytologická postava)
Európa (mytologická postava)
Helena (mytologická postava)
Kuntí (mytologická postava)
Lilith (mytologická postava)
Medea (mytologická postava)
Medúza (mytologická postava)
Odysseus (mytologická postava)
Orfeus (mytologická postava)

Ahasver (legendární postava)
Artuš (legendární postava)
Don Juan (legendární postava)
Faust (legendární postava)
Galahad (legendární postava)
Gesar (legendární postava)
Guinefort (legendární postava)
Guinevra (legendární postava)
Isolda (legendární postava)
Ječmínek (legendární postava)
Lancelot (legendární postava)
Merlin (legendární postava)
Morgan le Fay (legendární postava)

Jména osob obsahující frázi 1

9.2.2.22

Jméno se skládá z

a) fráze nebo označení, které neobsahuje rodné jméno

nebo

b) Fráze obsahující rodné jméno/jména, kterým předcházejí jiné termíny než oslovení, postavení, povolání

Jméno se zapisuje v přímém pořadí slovosledu

Příklady LC

Dr. X
Mother Hen
Every Other Dad
Sister Friend
Poor Old No. 3
Buckskin Bill
Boy George
Little Richard
Miss Piggy
Happy Harry
Special Ed
D.J. Jazzy Jeff

Příklady

Slepý mládenec
Hroznová koza
Červená Karkulka
Maková panenka
Kocour Modroočko

Jména osob obsahující frázi 2

9.2.2.23

Fráze se skládá z rodného jména/jmen, kterým předchází označení, postavení, povolání, termín naznačující vztah, titul, místo původu, povolání nebo jiné charakteristiky.

- **Jako první se uvádí rodné jméno, fráze se zapisuje podle instrukcí 9.2.18, tj. tvoří integrální součást jména a zapisuje se po čárce**

- **Příklady:**

  Jemima, Aunt

  Claire, Tante

  Sam, Cousin

  Fez, Uncle

  Robert, Chef

  Vittoria, Signora

Jméno osoby – fráze obsahující jméno jiné osoby

9.2.2.24

Fráze se zapíše v přímém pořadí

Příklady

Pseudo-Brutus

Pseudo-Athanasius

Pseudo-Cotte

Veuve de Balthazar Arnoullet

Mother of Mary Lundie Duncan

Sister of the Late Major-Gen. Bolton

Mr. Latimer’s Brother

Jméno osoby - fráze nebo slovo

9.2.2.25

Charakterizující slovo nebo fráze - Fráze se zapíše v přímém pořadí

Příklady

Physician - lékař

Statement of responsibility: by a Physician

Military Chaplain - vojenský kaplan

Statement of responsibility: by a Military Chaplin

Teacher of Book-keeping - učitel účetnictví

Statement of responsibility: by a Teacher of Book-keeping

Daughter of a Wesleyan Minister - dcera ministra

Statement of responsibility: by the Daughter of a Wesleyan Minister

Femme de ménage - pokojská

Statement of responsibility: par une Femme de ménage

9.6.1.3 - Jiná označení související s osobami podpole c v poli 100, údaje v poli 368

.

9.6.1.4 - Svatí – pro křesťanské světce použijte světec

9.6.1.5 - Duchové – použijte duch

9.6.1.6 - Pro postavy uváděné v posvátných spisech a apokryfních knihách použijte vhodné označení, např. *anděl, biblická postava, démon, talmudská postava*

9.6.1.7 - Pro fiktivní a legendární postavy použijte fiktivní postava, legendární postava nebo jiné vhodné označení, např. *řecké božstvo, mýtické zvíře, upír*

9.6.1.8 – pro reálné postavy, které nejsou lidmi použijte označení pro typ, druh nebo plemeno., např. *šimpanz, portugalský vodní pes, velryba*

9.19.1.2 Tato jiná označení související s osobou uvádějte jako samostatný prvek, nebo část vstupního prvku, nebo *oběma způsoby*

Návrh řešení: u fiktivních … postav uvádět oběma způsoby, v poli 368 i v podpoli c pole 100

Fiktivní osoby – návrh řešení 1

Doplněk *fiktivní, legendární, mytologická… postava, bůh, božstvo* v podpoli $c pole 100 používat vždy

Zdůvodnění:

Informaci o tom, že se jedná o fiktivní, ne reálnou osobu, získá uživatel již v autorizovaném selekčním prvku (v BIB i AUT záznamu)

- **V českém prostředí je na ni zvyklý (museli jsme mu naznačit, proč je osoba označená osobním jménem zařazena do tematických autorit)**
- **Nebude docházet k dezinformaci, záměně s reálnou osobou**

Snadná záměna s reálnou osobou

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	jk01131919
Záhlaví	**Švejk, Josef, 1865-1939**
Biograf.údaje	Narozen 1865 ve Svaté Kateřině u Kutné Hory, zemřel 18.11.1939 tamtéž. Statkář, říšský poslanec, dějiny českého řepařství.
Zdroj	PNP-LA
Systém. číslo	000037919

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000037919&local_base=AUT]

1001 |a Švejk, Josef, |d 1865-1939 |7 jk01131919
670 |a PNP-LA
6780 |a Narozen 1865 ve Svaté Kateřině u Kutné Hory, zemřel 18.11.1939 tamtéž. Statkář, říšský poslanec, dějiny českého řepařství.

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	ph206879
Záhlaví	**Švejk, Josef (literární postava)**
Nadřazený termín	literární postavy
MDT	82.09-052
Angl. ekvivalent	**Švejk, Josef** (literary character)
Skupina Konspektu	82 - Literatura. **Literární** život [11]
Systém. číslo	000206879

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000206879&local_base=AUT]

Fiktivní osoby – návrh řešení 2

Doplněk fiktivní, legendární, mytologická… postava, bůh, božstvo v podpoli c pole 100 používat vždy, zde uvádět v jednotném čísle, např.

100 0 $a Jupiter $c římský bůh

V poli 368 AUT záznamu používat v množném čísle s vazbou na autority, např.

368 $c římští bohové

368 $c fiktivní postavy

368 $c legendární postavy

Zdůvodnění:

Je možné používat řízené selekční prvky ze souboru tematických autorit

V poli 372 AUT (oblast působnosti) uvést obecný termín označující „obor působnosti“, např.

372 $a římská mytologie

Jiné označení: jednotné? množné číslo?

Preferujte řízený slovník, zapište zdroj v podpoli 2

368 (R)	Other Attributes of Person or Corporate Body $a Type of corporate body (R) $b Type of jurisdiction (R) $c Other designation (R) $d Title of person (R) $s Start period (NR) $t End period (NR) $u Uniform Resource Identifier (R) $v Source of information (R) $2 Source (NR)	Title of the Person Other Designation Associated with the Person Other Designation Associated with the Corporate Body	9.4 9.6 11.7	Prefer controlled vocabulary for terms, recording the source in subfield $2. For consistency, capitalize the first term in each subfield $a, $b and $c. Until further notice LC/PCC catalogers are asked NOT to supply the following subfields: $d (Title of person), $s (Start period), $t (End period), $u (Uniform Resource Identifier), and $v (Source of Information).

MARC 21 encoding to accommodate new RDA elements 046 and 3XX in NARs and SARs

This document records the recommended interim practice when giving the information in authority records. The information will be updated as 'best practice' decisions are adopted by the PCC and changes to the MARC 21 Format for Authority Date are implemented. LC/PCC will use the authority format when creating records for works and expressions.

Entita osoba: reálná postava, ne lidského původu

Authority record

046	$f 1976~ $g 2003-12-12 $2 edtf
100 0_	Keiko, $d approximately 1976-2003
368	$c Killer whale $2 lcsh
373	Marineland (Ont.)
374	Actors $2 lcsh
375	male
670	Free Willy, 1993: $b credits (Keiko as Willy)
670	Wikipedia, 3 August 2011 $b (Keiko; born approximately 1976, died December 12, 2003; male orca actor who starred in the film Free Willy; captured near Iceland in 1979, later sold to Marineland in Ontario; performed in parks in North America)

Abbreviated bibliographic record

130 0_	Free Willy (Motion picture)
245 10	Free Willy / $c Warner Bros. in association with Le Studio Canal+, Regency Enterprises and Alcor Films.
…	
700 0_	Keiko, $d approximately 1976-2003, $e actor.

Jména individuálních fiktivních entit – příklady NKČR

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	jo2012704868
Záhlaví	**Fletcher, Jessica**
Viz též	Bain, Donald, 1935-
Historie záhlaví	**Jessica Fletcher** je fiktivní autorka detektivních příběhů. Skutečným autorem je Donald Bain.
Zdroj	**Fletcher, Jessica** - Bain, Donald: Malý vánoční zločin. Praha: CET 21, 2002
	LC (Names), cit. 20. 6. 2012
Systém. číslo	000704868

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000704868&local_base=AUT]

Jména individuálních fiktivních entit – příklady NKČR

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	jn19981228064
Záhlaví	**Cimrman, Jára** da
Odkaz. forma	**Cimrman, Jára**
Viz též	Smoljak, Ladislav, 1931-2010
	Svěrák, Zdeněk, 1936-
	Šebánek, Jiří, 1930-2007
Historie záhlaví	**Jára Cimrman** je fiktivní postava českého polyhistora a všeuměla vytvořená L.Smoljakem, Z.Svěrákem a J.Šebánkem,
Zdroj	NKC
	Sborník o životě a díle českého polyhistora
	www(Divadlo Járy Cimrmana)
	www(Cimrmanův zpravodaj)
Další informace	Wikipedie (Jára Cimrman)
Systém. číslo	000045936

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000045936&local_base=AUT]

Jména individuálních fiktivních entit – příklady LC

Authorized & References 53	55	Obama, Barack
Authorized Heading 54	1	Obama, Barack H. (Barack Hussein), 1936-1982
References 55	0	Obama, Barack Hussein, 1936-1982
References 56	0	Obama, Barack Hussein, II
References 57	0	Obama, Barak
References 58	0	Obama, Barry
Authorized Heading 59	0	Obama Bindzi, Daniel Mathieu, 1976-
Authorized Heading 60	1	Obama, Bo
Authorized Heading 61	1	Obama-Etaba, Pierre, 1957-
Authorized Heading 62	0	Obama for Illinois
Authorized Heading 63	1	Obama, George Hussein

MARC Display | Labelled Display

LC control no.: n 2013045259
LCCN permalink: http://lccn.loc.gov/n2013045259
HEADING: Obama, Bo

000 00507cz a2200133n 450
001 9317827
005 20130911145851.0
008 130722n| azannaabn |a aaa
010 __ |a n 2013045259
040 __ |a DLC |b eng |e rda |c DLC |d DLC
100 1_ |a Obama, Bo
400 0_ |a Bo Obama
670 __ |a Bo confidential, c2009: |b t.p. (by Bo Obama as told to the editors of MAD Magazine) p. 4 of cover (Direct from Bo Obama's biscut-lovin' lips comes an up close and personal look at what it's like to be America's first dog!)
953 __ |a xk16

Obama, Bo

LC control no. n 2013045259

Descriptive conventions rda

Personal name heading Obama, Bo
Browse this term in LC Authorities *or the* LC Online Catalog

Variant(s) Bo Obama

Found in Bo confidential, c2009: t.p. (by Bo Obama as told to the editors of MAD Magazine) p. 4 of cover (Direct from Bo Obama's biscut-lovin' lips comes an up close and personal look at what it's like to be America's first dog!)

http://en.wikipedia.org/wiki/Bo_(dog)

http://en.wikipedia.org/wiki/Sunny_(dog)

Geografické názvy

JEDNOZNAČNOST geo názvů

Při zpřístupnění objektů

- **na úrovni jednotky**
- **na úrovni sbírky**

Soubor ověřených a unifikovaných geografických selekčních údajů

- **určených pro zpracování a vyhledávání informačních zdrojů/objektů**
- **s nezbytným odkazovým a poznámkovým aparátem**
- **součástí autoritního formátu je notační znak systematického selekčního jazyka související s autoritním záhlavím**
- **kódované údaje**
- **souřadnice – lokalizace entity**

GEO termíny se používají

- K označení místa/míst souvisejících s dílem (6.5)
- k označení místa/míst souvisejících s osobou, např. místo narození, místo úmrtí, místo bydliště, studia, zaměstnání (9.8-9.11)
- k označení místa/míst souvisejících s rodem/rodinou (10.5)
- k označení místa/míst souvisejících s institucí, korporací, konferencí (11.3; 11.13.1.3; 11.13.1.8)
  - Zde se používá také k rozlišení korporací se stejnými názvy
- u korporací zapsaných pod správním celkem (11.2.2.5.4; 16.2.2.6) – zde se používá konvenční forma jména (existuje-li)
- ve věcném zpřístupnění dokumentů

Názvy státních/správních celků – konvenční jméno RDA 11.2.2.5.4

- V záhlaví se používá **konvenční jméno** státního/správního celku, není-li obecně používáno jeho jméno oficiální, např.

- *Francie* (ne *Fran*couzská republika),
- Německo (ne Spolková republika Německo)
- Česko (ne Česká republika)

Ale Německá demokratická republika,

Německá spolková republika

více informací viz

Německo

Německo

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	ge135889
Záhlaví	**Německo**
Kód geogr. oblasti	e-gx---
Odkaz. forma	Deutschland
	Bundesrepublik Deutschland
	BRD
	Spolková republika **Německo**
Podřazený termín	Bavorsko (Německo)
	Berlín (Německo : spolková země)
	Braniborsko (Německo)
	Brémy (Německo : spolková země)
	Bádensko-Württembersko (Německo)
	Dolní Sasko (Německo)
	Durynsko (Německo)
	Hamburk (Německo : spolková země)
	Hesensko (Německo)
	Meklenbursko-Přední Pomořansko (Německo)
	Porýní-Falc (Německo)
	Sasko (Německo)
	Sasko-Anhaltsko (Německo)
	Severní Porýní-Vestfálsko (Německo)
	Sársko (Německo)
	Šlesvicko-Holštýnsko (Německo)
Asoc. termín	Prusko
	Německo jižní
	Německo severní
	Německo východní
	Německo západní
	Německo-oblasti východní (do r. 1945)
	země bývalé NDR
	Německo (americká okupační zóna, 1945-1955)
	Německo (britská okupační zóna, 1945-1955)
	Německo (francouzská okupační zóna, 1945-1955)
	Německo (okupační zóny, 1945-1955)
	Německo (sovětská okupační zóna, 1945-1955)
	Německá demokratická republika
	Německá spolková republika
MDT	(430)
Angl. ekvivalent	Germany
GPS	51°9'56.5"N, 10°27'5.5"E Zobrazit na mapě
Poznámka	Používá se pro **Německo** ve všech historických obdobích a jako geografický kvalifikátor za názvy měst, obcí, geografických útvarů a pro celoněmecké reálie. Pokud informační zdroj výslovně pojednává o tématech souvisejících s existencí jednotlivých státních útvarů (Prusko, Německá demokratická republika, Německá spolková republika, **Německo** (americká okupační zóna, 1945-1955) apod.), používají se pro korporace a ve věcném popisu geografické názvy těchto státních útvarů.

Německá demokratická republika

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	**ge131389**
Záhlaví	**Německá demokratická republika**
Kód geogr. oblasti	e-ge---
Odkaz. forma	DDR
	GDR
	NDR
	Východní Německo (1949-1990)
Nadřazený termín	Německo
Asoc. termín	Německo východní
	země bývalé NDR
MDT	(430.3)
Angl. ekvivalent	Germany (East)
Poznámka	Používá se pouze pro dokumenty s problematikou vázanou na Německou demokratickou republiku v období existence dvou německých států v letech 1949-1990.
Zdroj	LC (Names)
	Státy a území světa
Systém. číslo	000131389

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000131389&local_base=AUT]

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	uk2012710329
Záhlaví	**Německá demokratická republika. Ausschuss für Deutsche Einheit**
Odkaz. forma	**Ausschuss für Deutsche Einheit**
Zdroj	LC (Names), cit. 19. 7. 2012
	Berichte über die kulturpolitische Entwicklung der Bundesrepublik
Systém. číslo	000710329

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000710329&local_base=AUT]

Názvy státních/správních celků – česká forma GEO názvu - 11.2.2.5.4; 16.2.2.3

- Je-li běžně používána, zvolí se **česká forma** geografického názvu
  - stanoví se na základě příručkových pramenů
- Neexistuje-li česká forma jména, použije **se forma jména v úředním jazyce** dané země
- Používá-li se v dané zemi více úředních jazyků, zvolí se forma jména **nejčastěji se vyskytující** v příručkových pramenech

Názvy státních/správních celků – slovosled

- Geografické názvy se uvádějí v přirozeném slovosledu, např.
  Německá demokratická republika
  Severní Dakota
  Jižní Amerika
  Západní Sahara
  Spojené státy americké - respektuje se obvyklý slovosled
- V invertovaném tvaru se zapisují pouze geografické názvy, které nepředstavují vlastní geografická jména, např.
  Itálie severní

Preferovaná forma - záhlaví - pole 151

- názvy správních (jurisdikčních) celků
  - státy, spolkové země
- nižší územně správní jednotky
  - kraje, okresy, města, městské části, obce
- názvy nadnárodních oblastí
- názvy oblastí (nesprávních jednotek) v rámci států
- názvy přírodních geografických útvarů
  - kontinenty, oceány, moře, řeky, pohoří, hory, rybníky
- názvy umělých útvarů
  - ulice, mosty, přehrady, turistické trasy, chráněná území a lokality, přírodní památky

Preferovaná forma - příklady

- Francie
- Hesensko (Německo)
- Somálsko
- Itálie severní
- Liberecký kraj (Česko)
- Vsetín (Česko : okres)
- Blízký východ
- Haná (Česko)
- Jobova Lhota (Česko)
- Malá Strana (Praha, Česko);
- Středozemní moře
- Dunaj
- Máchovo jezero (Česko)
- Brdy (Česko)
- Říp (Česko)
- Petřín (Praha, Česko)
- Divoká Šárka (Praha, Česko)

Variantní formy - pole 451

- **variantní názvy sloužící uživateli jako vstupy do systému**
- **oficiální názvy států: *Česká republika, Spolková republika Německo, Bundes Republik Deutschland)***
- **zkratky - *ČR, BRD, NSR***
- **německé názvy - *Pilsen (Česko)***
- **nepreferované geografické názvy - *Mostecko (Česko)***
  - **Komarov (Halič)**

Asociované termíny - pole 551; v poli 551 se vedle asociovaných ukládají i nadřazené a podřazené geografické názvy

- asociované/příbuzné termíny
- podřazené termíny
- nadřazené termíny
- rozlišení: indikátory a specifickými hodnotami v řídicím podpoli **w**
- *Břevnov (Praha, Česko)* **BT** *Praha 6 (Česko)*
- *Praha 6 (Česko)* **NT** *Břevnov (Praha, Česko)*
- *Liberecký kraj (Česko)* **RT** *Liberec-oblast (Česko)*

Geografický kvalifikátor

Součástí jména místa je název vyššího správního celku, tj. státu/země, který se uvádí v kulatých závorkách, např.
Paříž (Francie).

Používá-li se GEO název k označení

- **místa konání konference, akce**
- **sídla korporace**
- **místa vzniku díla**
- **místa souvisejícího s osobou, rodinou, korporací**

zapisuje se před správním celkem čárka, (závorky se v poli 370 neuvádějí) např.

Salzburk, Rakousko – místo konání Salzburger Festspiele

Florencie, Itálie – sídlo hotelu Grand Hotel

Nairobi, Keňa - místo vzniku časopisu …

Radzymin, Polsko – místo narození …

- **Příklady**

Řešení: v poli 370 uvádět GEO termín v uvedené podobě, tedy po čárce

Salzburk, Rakousko

Florencie, Itálie

Nairobi, Keňa

16.2.2.4 Recording the Preferred Name (GEO)

Record as the preferred name of a place the form most commonly found in gazetteers or other reference sources. If an instruction at 16.2.2.8 –16.2.2.14 indicates otherwise, apply the specific instruction instead…..

- **Record as part of the name of a place (other than a country or a state, etc., listed at 16.2.2.9.1 , 16.2.2.10 , or 16.2.2.11) the name of the larger place in which it is located or the larger jurisdiction to which it belongs (see 16.2.2.9 –16.2.2.14).**
- **When the place name is being used as the conventional name for a government (see 11.2.2.5.4), enclose the name of the larger place in parentheses.**
- **EXAMPLE**
- ***Budapest (Hungary)***

Precede the name of the larger place by a comma when the place name is used in the following elements:

- **the location of a conference, etc., (see 11.3.2)**
- **other place associated with the corporate body (see 11.3.3)**
- **the place of origin of a work (see 6.5)**
- **a place associated with a person (see 9.8 –9.11), family (see 10.5), or corporate body (see 11.3).**
- **EXAMPLE**
- ***Budapest, Hungary***

Doplněk u geografických názvů

AACR2R: 23.4B1 SCM: H 810

- Ke jménu místa (lokality) jinému než název země, státu, se připojí jméno rozsáhlejšího územního celku ve funkci doplňku
- Konkrétní místa se kvalifikují názvem státu, ve kterém se lokalita nachází, např.
- *Praha (Česko); Vídeň (Rakousko); Jihočeský kraj (Česko); Hesensko (Německo)*
- Jako doplněk se používá poslední (nejnovější) forma názvu státu
- Výjimka:
- V odkazech lokalit nacházejících se na území Volyň, Banát, Halič lze použít i historickou formu názvu oblasti
- Zdůvodnění: snadná orientace
- Příklad: *Komarov (Halič)*

Zápis kvalifikátoru

- kvalifikátor //AACR2R
    - geografický – název vyššího územního celku

- geografický
  - Kladníky (Česko)
  - Terezín (Hodonín, Česko)
  - Terezín (Kunžak, Česko)
  - Terezín (Litoměřice, Česko)
  - Terezín (Radenín, Česko)
  - Terezín (Sobotín, Česko)
- obecný
  - identikace
  - zjednoznačnění
- Jako obecný se používá
- řeka, potok, přehradní nádrž, hora, pohoří,– kvalifikátor se zapisuje po čárce
- oblast, horní tok, povodí – mezi GEO a kvalifikátorem se píše spojovník
- okres, naučná stezka, přírodní památka, chráněná oblast – kvalifikátor se zapisuje po dvojtečce v závorce v pořadí (země : xxxxx), např.
- U Irů lípy (Česko : naučná stezka)

Místa v Austrálii, Kanadě, Spojených státech amerických, bývalém SSSR a bývalé Jugoslávii

U jednotlivých zemí se v těchto státech neuvádí název státu jako GEO kvalifikátor, např. *Puerto Rico, Slovinsko*

U názvů měst a obcí se uvádí jak GEO kvalifikátor název země, *např. Split (Chorvatsko), Kyjev (Ukrajina)*

U názvů jednotlivých států Spojených států amerických, Austrálie a Kanady se v českém prostředí nepoužívají zkratky, (příloha B1), nýbrž se uvádějí plné názvy; existuje-li česká forma, uvádí se tato – *rozhodnutí pracovních skupin pro jmenné a věcné zpracování.*

Autoritní záznamy byly o tyto zkratky doplněny, např.

Ident. Číslo: ge134123

Záhlaví: Connecticut

Kód geogr. Oblasti: n-us-ct

Odkaz. Forma: Conn. (stát USA)

Názvy jednotlivých zemí, států, provincií... v Austrálii, Kanadě a Spojených státech amerických ve funkci doplňku se nezkracují, používá se plná forma jména: existuje-li česká forma jména, použije se

- Dublin (Severní Karolína)
- Dublin (Georgia)
- Dublin (Indiana)
- Dublin (New Hampshire)
- Dublin (Ohio)
- Dublin (Pennsylvanie)
- Dublin (Texas)
- Dublin (Virginia)
- Dublin (Irsko)

- Dublin (N.C.)
- Dublin (Ga.)
- Dublin (Ind.)
- Dublin (N.H.)
- Dublin (Ohio)
- Dublin (Pa.)
- Dublin (Tex.)
- Dublin (Va.)
- Dublin (Ireland)

Změna jména 16.2.2.7
SCM H 708

- Při změně geografického názvu se v identifikačním popisu dokumentů použije forma původní a/nebo forma nově zavedená podle situace
- V autoritách se oba autorizované selekční prvky propojí odkazem typu "viz též" (přidružovacím)
- Ve věcném popisu dokumentů se řídíme instrukcemi uvedenými v autoritním záznamu

Ident. číslo	**ge703353**
Záhlaví	**země Koruny české**
Kód geogr. oblasti	e-xr---
Odkaz. forma	Koruna česká (1348-1918)
	Česká koruna (1348-1918)
	Koruna království českého
	Koruna českého království
	země České koruny
	České království a přidružené **země České koruny**
	Česko (1348-1918)
	české země
	země české
Podřazený termín	slezská knížectví
	Moravské markrabství
	Lužice
	Opavské knížectví
Asoc. termín	České království
MDT	(437.3)
Angl. ekvivalent	Lands of the Bohemian Crown
Poznámka	Používá se ve vstupním prvku korporací zapsaných pod správním celkem s působností pro **země Koruny české** a ve věcném popisu pro události odehrávající se na území zemí **Koruny české**; zde se připojí i termín Česko s odpovídajícím chronologickým údajem.
	Historický státní útvar, který byl tvořen svazkem zemí pod svrchovaností českého krále. Jádro tvořily **české země**, tj. **České** království, Moravské markrabství, Opavské knížectví a jednotlivá slezská knížectví a Lužice, která byla součástí útvaru po většinu doby jeho existence.
Další informace	Wikipedie (Země Koruny české)

http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=002522742&local_base=NKC

Rozlišení mezi dvěma stejnými místními jmény

- **Pokud je doplněk, tj. název rozsáhlejšího územního celku, nedostačující k rozlišení dvou nebo více míst, uvádí se slovo nebo fráze běžně používaná k jejich rozlišení, např.**
  Staré Město pod Lanštejnem (Česko)

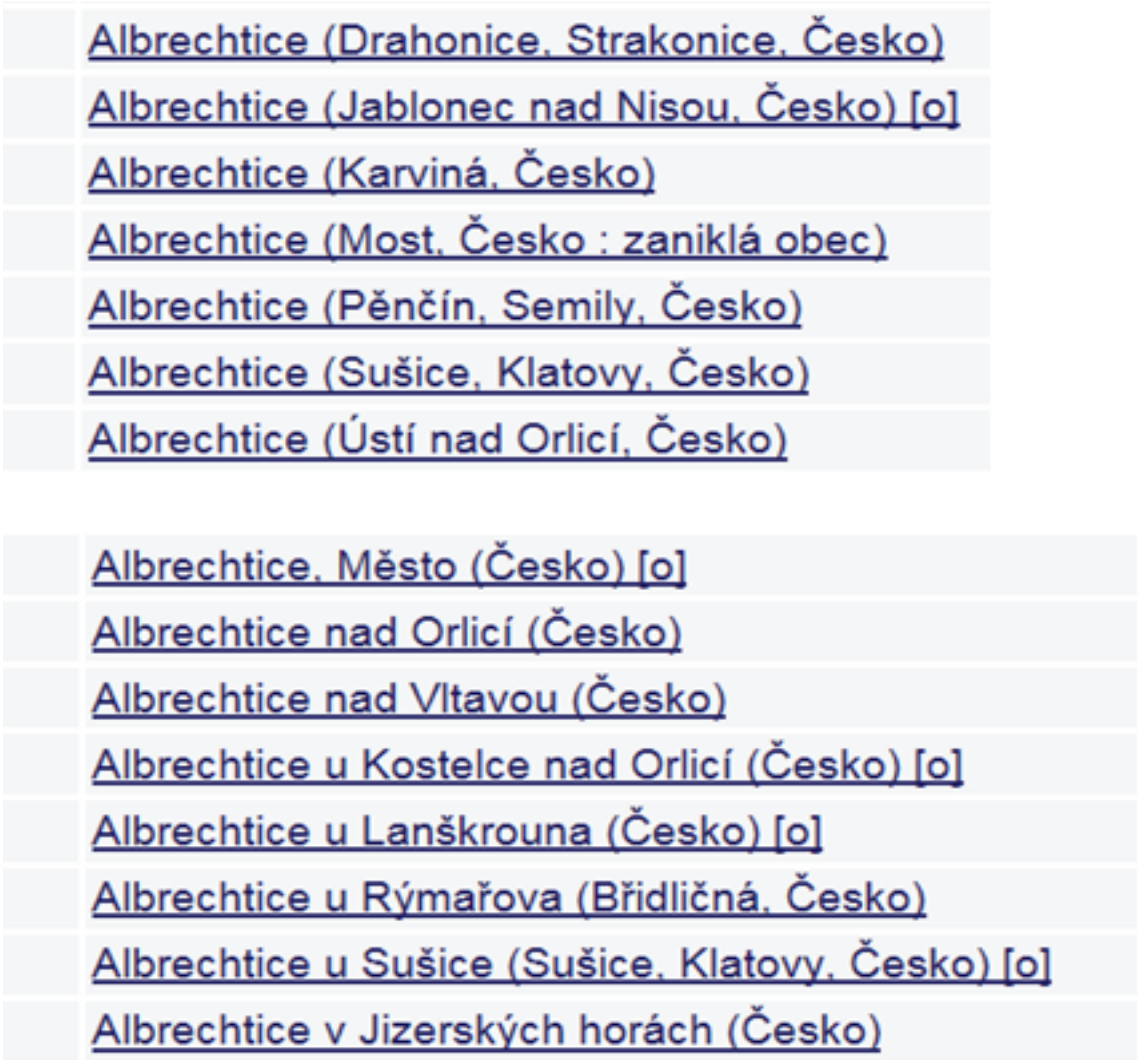
- **Neexistuje-li takové slovo nebo fráze, uvede se jméno vhodného menšího místa před jménem rozsáhlejšího územního celku, např.**
  Staré Město (Uherské Hradiště, Česko)
  Lhota (Vsetín, Česko)
  Lhota (Hradec Králové, Česko)
  Friedberg (Bavorsko, Německo)
  Friedberg (Hesensko, Německo)
- **Rozhodnutí pracovních skupin pro jmenné a věcné zpracování:**
- **Používat názvy okresních měst**

Entity různého typu, např. město a větší správní celek téhož jména, město a geografický útvar

- **U názvů měst a obcí se obecný kvalifikátor "město", "obec" neuvádí,**
- **vhodným obecným kvalifikátorem se v případě potřeby odliší další entita.**
- **Obecný, tj. rozlišující kvalifikátor se uvádí spolu s geografickým doplňkem (názvem vyššího celku) v kulatých závorkách, v pořadí Geo doplněk mezera dvojtečka mezera obecný kvalifikátor**
- ***Vsetín (Česko), tj. město Vsetín***
  Vsetín (Česko : okres)

Geografické autority – problém jednoznačnosti

Problém v českém prostředí: nejednoznačnost názvů obcí, název státu jako kvalifikátor nestačí, musí být rozšířen o další kvalifikátor; tím je GEO název okresního města (rozhodnutí skupin pro jmenné a věcné zpracování z roku 1996)

Používání GEO názvů v autoritních záznamech pro korporaci

Ident. číslo	vse2010596082
Záhlaví	United **Nations** Monetary and Financial Conference (**1944** : **Bretton Woods**, **New Hampshire**)
Odkaz. forma	Monetary and Financial Conference, United **Nations** (**1944** : **Bretton Woods**, **New Hampshire**)
	Conférence monétaire et financière des Nations Unies (**1944** : **Bretton Woods**, **New Hampshire**)
	Conferencia Monetaria y Financiera de las Naciones Unidos (**1944** : **Bretton Woods**, **New Hampshire**)
	Conferencia Monetaria Internacional de Bretton-Woods (**1944**)
	Bretton Woods Conference (**1944**)
	United **Nations** Monetary & Financial Conference (**1944** : **Bretton Woods**, **New Hampshire**)
Zdroj	LC (Names)
	Eichengreen, Barry J.: Global imbalances and the lessons of **Bretton Woods**

Používání GEO názvů v autoritních záznamech pro korporaci

Ident. číslo	kn20090204039
Záhlaví	**Conference of Research Library Directors (14. : 1996 : Dublin, Mahoning, Ohio)**
Viz též	Conference of Research Library Directors
Poznámka	Toto záhlaví se používá pouze při monografickém zpracování publikace.
Zdroj	KKL
	Tomorrow's Access - Today's Decisions
	LC (Names) - Odkaz viz též

Používání GEO názvů v autoritních záznamech pro korporaci

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	kn20041201014
Záhlaví	**SEKEL 2004 (Písek, Frýdek-Místek, Česko)**
Viz též	SEKEL (konference)
Poznámka	Toto záhlaví se používá pouze při monografickém zpracování publikace.
Zdroj	**SEKEL 2004**
Systém. číslo	000263053

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000263053&local_base=AUT]

Jednoznačnost GEO názvů

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	kn20041210015
Záhlaví	**Šerclovy dny (32. : 2004 : Harrachov, Semily, Česko)**
Viz též	Šerclovy dny (konference)
Poznámka	Toto záhlaví se používá pouze při monografickém zpracování publikace.
Zdroj	**32. Šerclovy dny**
Systém. číslo	000264898

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000264898&local_base=AUT]

Jednoznačnost GEO názvů

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: Standardní -- MARC

Záznam 1 z 1

Ident. číslo	czu2010605966
Záhlaví	**Hydromode 2010 (Chloumek, Mělník, Česko)**
Viz též	Hydromode (konference)
Poznámka	Toto záhlaví se používá pouze při monografickém zpracování publikace.
Zdroj	**Hydromode 2010** : konference : sborník abstraktů : **Chloumek** u Mělníka, 14.-15.9. **2010**
	www(Česká zemědělská univerzita v Praze, katedra vodního hospodářství a environmentálního modelování)
Systém. číslo	000605966

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000605966&local_base=AUT]

Geografické autority - jednoznačnost

AUT - Prohlížení abecedního rejstříku

Vyberte rejstřík k prohlížení:	Geografický termín
Zadejte heslo k otevření rejstříku:	Chloumek

Rejstřík: Geograf. termín

Poč. zázn.	Heslo
1	Chlomuk (Česko : vrch) [o]
1	Chloumek (Česko : přírodní památka) [o]
1	Chloumek (Česko : vrch)
1	Chloumek (Dobrovice, Česko)
1	Chloumek (Kasejovice, Česko)
1	Chloumek (Mělník, Česko)
1	Chloumek u Habřiny (Česko : vrch) [o]
1	Chloumek u Mladé Boleslavi (Česko) [o]
1	Chlovy (Onšov, Pelhřimov, Česko)
1	Chlum (Blatenská pahorkatina, Česko : hora)

Adresy pro ověřování GEO názvů

České

- https://mv.gov.cz/clanek/databaze-adres-v-cr-a-ciselniky-uzemnich-celku.aspx
- http://mesta.obce.cz/

Slovenské:

- http://www.e-obce.sk/zoznam_vsetkych_obci.html

- http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/

Občas problém:
Harrachov se nachází v okrese Semily

Adresy v České republice

Stav k 19. lednu 2015

Zadejte název regionu: Harrachov × Vyhledat

Výsledky vyhledávání pro region "Harrachov"

V ulicích:

- HARRACHOVA (Část obce: Strkov, Obec: Planá nad Lužnicí, Obec s rozšířenou působností: Tábor)

V částech obce:

- Harrachov (Obec: Šluknov, Obec s rozšířenou působností: Rumburk, Okres: Děčín)
- Harrachov (Obec: Harrachov, Obec s rozšířenou působností: Tanvald, Okres: Jablonec nad Nisou)
- Harrachov (Obec: Rýmařov, Obec s rozšířenou působností: Rýmařov, Okres: Bruntál)

V obcích:

- Harrachov (Obec s rozšířenou působností: Tanvald, Okres: Jablonec nad Nisou, Kraj: LIBERECKÝ)

Ověřujeme…

Statistický lexikon měst a obcí, kde mají být obsaženy všechny změny v rozmezí 2005-2013, Harrachov nevykazuje změnu žádnou.
http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/0D00317916/$File/76894037.pdf

Statistická ročenka 2014 pro Liberecký kraj také jednoznačně uvádí Harrachov pod Semily
http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/okres_semily_new

http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/B30041B995/$File/33013714.pdf

http://mesta.obce.cz/

http://www.e-obce.sk/zoznam_vsetkych_obci.html

http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/

